

Kirjastoauto

- Tuo modernit palvelut lähelle asiakasta
- Reagoi nopeasti, antaa asiakkaan toiveille tilaa
- Haluaa säilyttää sosiaalisen näkökulman osana hakeutuvaa toimintaa
- Palvelujen saatavuus on helppoa ja turvallista
- Kulttuuri, viihde ja yhteisöpalvelut mukana
- Tuo tasa-arvoisuutta haja-asutusalueiden lapsille
- Laajentaa joustavasti kiinteiden kirjastojen palveluja
- Voi toimia koko kirjaston näyteikkunana
- Monet pitävät henkilökohtaisesta palvelusta
- On pieni seikkailu

Dösä – tulevaisuuden kirjastoauto lapsille, iloa ja elämyksiä – Välkyn tarina

Lähtökohta – miksi muutos

MILLAINEN KIRJASTOAUTO NYT ON

Lähtökohta

- Kirjastoautot-osaston erityismissio: olemme liikkuva lähikirjasto ja tarjoamme uudistuvia palvelujamme ketterästi siellä missä tarvitaan. Tärkeintä ovat lapset!
- Yksi kirjastoauton tulevaisuuden menestystekijöistä: uuden kirjastoauton konsepti on muunneltava moderni lastenauto, jossa on tilaa tapahtumille. Innovatiiviset laitteet ja menetelmät ovat käytössä aineistoon tutustumisessa
- Yhteiskuntavastuuta: kannetaan huolta syrjäytymisen estämisestä, kannatetaan lempeää elämänmuotoa, jossa ihmiset kohtaavat

Mikä malli

Koko

Ilma sakeana kysymyksiä

Ajotila. Työtila. Kirjasto.
n.12 m. pitkä pari metriä leveä tuubi
miten asiakasvirrat kulkevat
kuinka toimitaan ryhmätilanteissa
Miten ergonomia pelaa
Voiko hyllyt irrottaa
Akkulaturi ja jääkaappi samassa kaapissa
Miten esteettömyys toteutuu
Onko portaikko turvallinen
Kuinka suunnittelet liiketunnistimella
avautuvan oven

- Mitä ehkä haluaisin tehdä
- Voin tulla pelaamaan
- Voin istua hetken ja puhua kirjalle lukukokemuksestani
- Voin katsoa muiden kanssa vinkkausvideon näytöltä tai seinältä
- Voin lainata ja palauttaa ja saada neuvoja
- Voin älypuhelimilla ja IPadeilla tehdä yksin tai kavereiden kanssa mukavia juttuja. Voimme ehkä heijastaa tuotoksemme seinälle.
- Voin kavereitten kanssa tallentaa näyttöpöytään omia juttuja ja löytää sieltä tietoa kiinnostavista aihealueista
- Ehkä saan helposti itse nähtäväkseni ”lasten pikamatkan, puolimaratonin ja maratonin” kirjavalikoimat kansineen ja kuvailuineen – ne näkyvät hyllynpäätytabletissa
- Tulen silkkiniitylle keväällä perheen kanssa. Siellä on tapahtuma, jossa voi pelata ja kirjoista kerrotaan juttuja
- Kiva olisi olla mukana, kun bussi tulee illanhämyssä rannalle

Kysymyksistä konseptiin

- strategisena arvona rohkeus
- lähdetään rohkeasti toteuttamaan uutta sekä sisällön että toteutustavan osalta
- perustuu Espoon kirjastoautot-osaston erityismissiolle: Olemme liikkuva lähikirjasto ja tarjoamme uudistuvia palvelujamme ketterästi siellä missä tarvitaan. Tärkeintä ovat lapset.
- pelkkään lainaukseen pohjautuva toimintakonsepti ei ole mielekäs ja kestävä pohja uuden auton suunnittelulle
- toimintakonsepti on muunneltava, esteetön moderni lastenauto, jossa on tilaa tapahtumille
- Innovatiiviset laitteet ja menetelmät ovat käytössä aineistoon tutustumisessa
- palvelee entiseen malliin vaihtuvalla kokoelmallaan, mutta aikaa käytetään entistä huomattavasti enemmän myös erilaisiin tapahtumiin ja pyritään uusin välinein ja toimintatavoin tuottamaan yksittäisille lapsille iloisia elämyksiä
- välitetään kuvaa modernista kirjastolaitoksesta
- tila pyritään saamaan monikäyttöiseksi ja joustavaksi erilaisin moduuliratkaisuin
- ratkaisu mahdollistaa sekä auton joustavan käytön erilaisiin käyttötarkoituksiin että sen helpon muuttamisen tulevaisuuden tarpeiden mukaan

Yhteistyö

Mediateknistä varustusta suunnitteli Aalto-yliopiston Taideteollisen korkeakoulun median laitos.

Tila- ja sisustussuunnittelusta ja osittaisesta toteutuksesta vastasi Aalto-yliopiston Taideteollisen korkeakoulun tilasuunnittelun laitos.

Yhteistyökumppaneina ovat myös alustanvalmistaja, korinvalmistaja, kalustevalmistajat sekä teknisten laitteiden toimittajat

Uuden auton konseptisuunnitelma tehtiin osana median laitoksen taiteen maisterin lopputyötä. Konseptisuunnitelma toteutettiin hyödyntäen asiakas- ja ihmisläheisiä menetelmiä. Suunnitelmaa työstettiin osallistavan suunnittelun työpajoissa yhdessä kirjaston henkilökunnan ja asiakkaiden (lapset, vanhemmat, opettajat jne.) kanssa.

Yhteistyö eri osapuolten välillä toimi loistavasti

Miten toimittiin

• <http://vimeo.com/56093580>

Näkökulmia

Ideoinnissa uutta autoa katsottiin

-tilan

-toimintojen

-tapahtumien

kannalta

- Tila
- -kirjasto
- -luokka
- -stage
- -työpaja
- -inside/outside
- Toiminnot
- -kirjastopalvelut
- -pelaaminen, musisointi, taide, kulttuuri
- -luennot, haastattelut
- -infoaminen
- -teematyöskentely

Konseptit

- Lasten kirjastoauto
- Tähtitaivas
- Minikino
- Tarinatalo
- Pikku puutarhurit

Tapahtumaideoita

- Luonto-oppitunnit autossa, tila sisällä ja ulkona käytössä
- Vanhempainilta
- Terveysaiheisia tapahtumia, verenpaineen mittausta, kokkailua
- Messuosasto: ruoka, puutarha, kirja
- Kaupunki-info
- Lapsiparkki ostokeskuksessa
- Tee oma elokuva – esittele omia elokuvia
- Nukketeatteri – nukketeatteriworkshop
- Picnic
- Livemusiikkitapahtuma
- Graffititapahtuma
- Peli-illat perheille
- Peli-workshop – oman pelin teko
- Lukupaikka, tyynyt, patjat ulkosalla
- Book hotel/recycle your books
- Kesäpeli-illat
- Juhannuspäivä
- Tangoja senioreille
- Elokuvat Nuuksiossa
- Kilpailut, urheilu, välinelainausta
- Interaktiivista tarinankerrontaa, puvut
- Teematarinointia

Peruslähtökohdat:tila

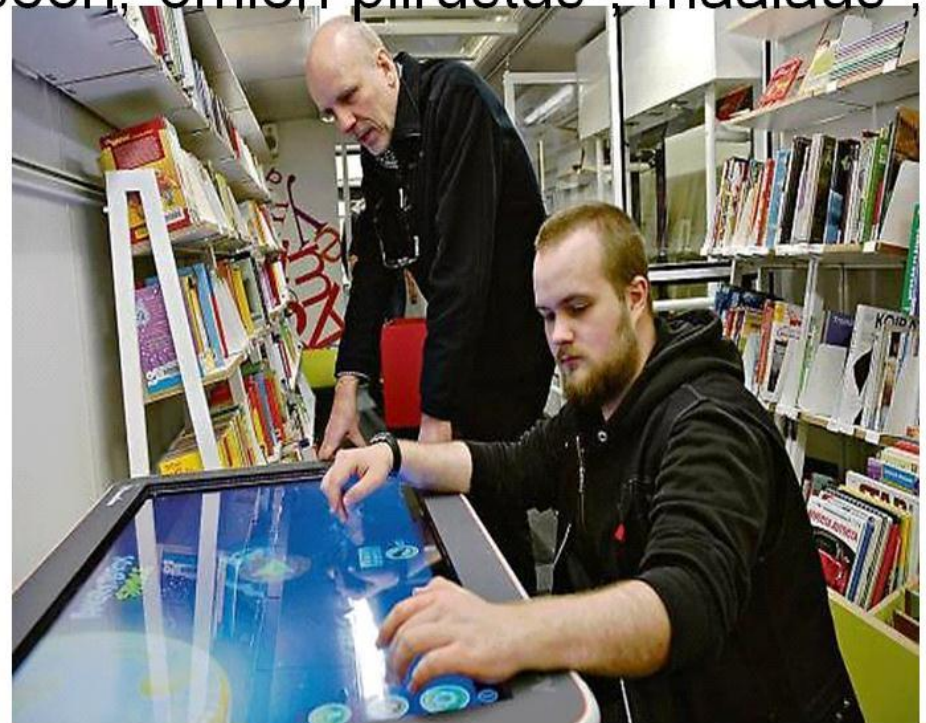
- Tyhjä tila
- Kaikki kalusteet ovat irrotettavia ja liikuteltavia: tilaa voidaan modifioida eri tilanteisiin lisäämällä ja poistamalla extraosia
- Led-valot ja äänet luovat tunnelmaa
- Perusvärit ovat ajattomia
- Ikkunoiden kautta tulee niin paljon luonnonvaloa kuin mahdollista
- Smartglass-ikkuna mahdollistaa takaikkunan käytön projisointiin

Peruslähtökohdat: virkailijatyö

- Välkyyssä on yksi sähkötoiminen tiski -auton ainoa kiinteä kaluste - ja työasema
- Asiakkaita varten on kaksi lainaus-palautus -automaattimoduulia
- 2 kuvakirjamoduulia
- 80 sentin levyisiä ja 60 sentin levyisiä kirjamoduuleja
- Lehtimoduuli
- Ipad-moduuli
- Läpi auton kaksi kiinteää ylähyllyä ovat tyhjinä ylös käännettäviä
- Sohvamoduuli
- Ennakolta täytetyt moduulit siirretään autoon tarpeen mukaan
- Koulutoiminnan hoitaa virkailija-kuljettaja sekä virkailija
- Tapahtumissa on mukana kuljettaja-virkailija sekä usein ulkopuolinen toimija
- Suuremmissa tapahtumissa esim. Innokas! -tapahtumassa, Fincon- ja Ropecon -messuilla sekä Kirjamessuilla on erikseen suunniteltava osallistujien määrä

Peruslähtökohta: mediavälineet

- Smart window: tulevien tapahtumien esittelyyn, Helmet-opastukseen, erilaisen infon esittämiseen (esim. Vinkkauvideot), tapahtumien taustainfon esittämiseen, kuvituksiin, elokuvat, Ipad-sovellusten peilaaminen
- Ipadit ja kuulokkeet: artikkeleiden ja kirjojen selailuun ja lukuun, omien kirja-arvioiden kirjoittamiseen, omien piirustus-, maalaus-, kirjoitus-, kuvitusohjel

Projektin eteneminen

2011

Kevät: kirjastoauton toimintakonseptin ideointiseminaari

Syksy:

- syyskuu: tarjouspyynnön valmistelu (alus tan ja korin vaatimukset elokuu, tekniset vuoropuhelut)
- syyskuu: palaverit ergonomin ja siivoustoimen kanssa
- lokakuu: kehittämistoiminnan hankeavustushakemus Opetus- ja kulttuuriministeriölle
- marras- ja joulukuu: yhteistyöneuvottelut Aalto-yliopiston kanssa

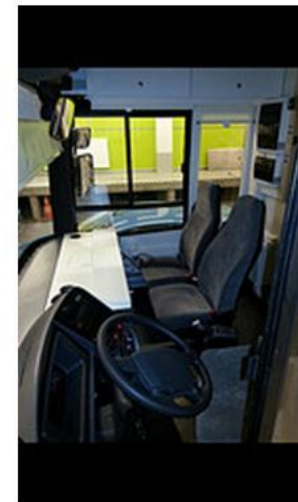
2012

- tammikuu: tarjouspyyntö valmis, tarjousten jättöaika alkaa, toimintakonseptin ja toteutussuunnitelman tekeminen alkaa
- helmikuu: tarjousten jättöaika, toiminnallinen suunnittelu jatkuu
- maaliskuu: tarjoajien ja tarjousten kelpoisuusehtojen tarkistaminen, tarjousvertailut, hankintapäätös
- huhtikuu: päätös lainvoimaiseksi, sopimus (mahdolliset neuvottelut), alustan ja korin tilaus
- toukokuu: toimintakonsepti ja toteutussuunnitelma valmiit, kalustevalmistajat valitaan
- kesä: neuvottelut kalustevalmistajien ja teknisten laitteiden toimittajien kanssa alkavat
- kesäkuu: alusta koritehtaalalle
- elokuu: korin valmistus alkaa
- lokakuu: kori valmistuu
- marraskuu: kori valmis, sisustaminen ja ulkoasun toteuttaminen alkavat
- joulukuu: teknisten laitteiden asentaminen alkaa

2013

1. helmikuu: kirjastoauto otetaan käyttöön

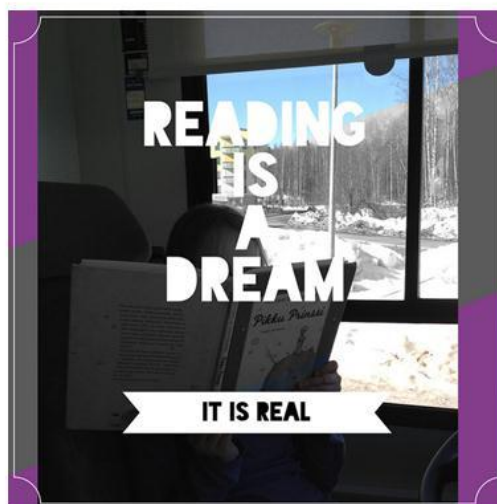
Kuvia

Mitä nyt – entä sitten

- Helmikuun teemana avoimet ovet, maaliskuun teemana vinkkaus...
- Aikataulu
- Välyn Aamu kouluilla ja päiväkodeilla
- Välyn Väli: maanantaisin erityiset lapset, vinkkauksia lapsille, avoimia ovia, workshoppeja, Ipad-opetusta, Lukukoira
- Välyn Ilta: aikuisvinkkauksia, villivihannesilta, käsityökeho
- Suunnitteilla Keikkabussi, elokuvailta, kirjailijakiertue, trubaduuri, Hankitko lemmikin...kirjastoauto myös ikäihmisille

Kuvia

Maailma on kaunis ja hyvä elää sille
jolla on aikaa ja tilaa unelmille...

